

ՀԱՅԿԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԳԵՂԱՐԱՆՈՒԹՅԱՆ ԴԱՐԱՆ

ՆՈՒՄԵՐՈ 179 ՃԵՆՄԱՆ ԻՐԹԻՄԻ

ԻՐԻՆՃԻ ՍԵՆԷ

14 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1874

Սէտայը Հաղորդէի Հափթատաւ իրի տէֆա եանի չորչնայիս վէ ճումաա իրթէսի կիւնլէրի նէշը օրունաճադ , Ղազէթանըն Ալթա-
շաթը 15 ապրիլ 1872 սէնէսինէ գտտար լազվ օլմուշ տուր : Պէհէր նիւսիսի 40 փարա : Թաշրալար իշին բօսթա իւճրէթի դամժ
օլունուր : Ղազէթայա տէրճ օլունաճադ իշին կէօնաէրիլէճէք էփրադ վէ մէքիւթիւ Ղալաթատա իշմէնի Քիլիսէսի սօգաղընաու
ն . 19 իւէ մաւրազդամ Սէտայը Հաղորդէի օտտարնա իրաւ օլունուր : Իշանաթըն պէհէր սրբաւոր իւք սէֆա 100 փարա , իրինճի
տէֆա 60 փարա տր : Ուզուն նէշըլաթ իշին սյրըճաւ բազարլըզ օլունուր :

Ս.ՍԻԹԱՆԷ 14 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

Ս.ՀԱՎԱԼԷ ԷՎԲՈՅՍ.

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Խարճիյէ նէզարէթը ճէլիլէսի ,
Թահրիրաթ մուալլինիլի ըրիւթայէյի
էվլիլի սընֆը սանիսի իւէ Ամաի
օթասը միւմէյիզանընտէն սաատէթ-
լու Մաղհար պէյ էֆէնտիյէ ,

Ամաի օթասը իսիւլաֆալըզը
ըրիւթայէյի սանիյէ սընֆը միւթէմա-
յիդի իւէ մէքթուպի խարճիյէ իսիւ-
լաֆասընտան իղլէթիւ Ալի պէյէ ,

Խարճիյէ մէքթուպնուլուղու
սաատէթլու Մարգիս պէյ էֆէնտիյէ ,

Գուտսու Շէրիֆ մութասարըֆ-
լըզը Ֆիլիպէ մութասարըֆը սապըզ
սաատէթլու Քիւսմիլ բաշա հաղրէթ-
լէրինէ ,

Ֆիլիպէ մութասարըֆլըզը Տէր-
Պատտէթ մէրքէզ մութասարըֆը սա-
պըզ , սաատէթլու Ապաիլ Համիտ
բաշայա թէվճիհ պուլըլմուշ տուր :

Պալէա տէյի օէրնամէ իւէ Ֆրան-
նամ զազէթա պիր պէնտ նէշը ի-
տուպ , Էւրօբանըն դըմըլտանընը
թէֆթիլ վէ թէճէսիւզ պիրլէ ,
աիւէլի միւթթէլիֆէյիսին ահվալընը
նազլ ու պէյան իտէր :

Իշթէ պէնտը մէքրիւրըն պաշ-
լուճա ճիւմէյի շու աթիտէքի տիր :

Ֆրանսա տաթիլէն ըսլահը հալտէ
գալիլէյմէք վէ իսթիհասալը վէրկի
իւէ մէշղուլ վէ խարճէն տաթիլին-
թիզար , միւշահէտէ վէ իւմիւտ տա-
յիրէսինէ տուխուլ իթմիշ պուլուն-
տուղը հալտէ , էօթէտէ տիւէյի մու-
աղղամատան հիշ պիրի հօգ տըր քի
միւշքիլաթը աղիմէյէ տիւշար օլուպ
իլէրիւտէ էնտիլէյի ումումիյի մու-
ճիպ օլաճադ հալ ու վաղաալարըն
զուհուրինտէն թէհսիտ օլունմուշ
պուլունմասըն :

Պիր լուղէթ վար տըր քի չէնտ
կիւնտէն պէրու , էմսալի նամէս .

պուգ պիր միւտալէմէթ իւզրէ , հէր
պիր թէլէկրաֆինամէլէրլէ հէր պիր
էճնէպի զազէթալարընտա կէօրմէք-
տէյիլ , վէ պու տաթիլ -Լէի-Ք օլմ-
լուղէթի տիր :

Բուսիա Գօնթ Անտրասսինին
մէմուրիյէթէ նասպ ու թալլին գը-
լընմասընտան -Լէի-Ք օլմ-
լէթը Ալիյէ Սըրպիսթան իւէ Գա-
րատալըն էնթրիքլէրինտէն վէ Բու-
սիա տէվլէյիսին թալլի ու հարա-
քիսթընտան -Լէի-Ք օլմաղտա :

« Բրուսիա , Բուսիանըն կիւն պէ
կիւն քէսպը սէպաթ իթմէքտէ օլան
թէնաարիքաթը հարպէյէսինտէն վէ
Պալթիդ այալէթլէրինտէ մէսքիւն
Ալէմանեալուլարա գարշու օլան
զուլմ ու թէնատալթընտան -Լէի-Ք
օլմաղտա :

« Ինկիլթէրրա տաթի շու ալթ-
իւսթիլիյի մուճիպ օլան շայիանըն
պիր միւսթէնայիյէթ իւզրէ թէ-
րադգիւմ իթմէսինտէն -Լէի-Ք օլուպ
Հէլիկօլան ճէյիլէսի իւէ Անվէթ
թարաֆընա մէրաղլը կէօլլէրի իւէ
աթֆը նազար իյլէր :

Մէքրիւր զազէթա շու սալէատէ .

ու էղմինէնին նիհայէթի եաղըն օ-
լաճաք տըր :

Հէր նէ դատար Մ. Թիէրին ի-
ֆատաթը իբի ֆիքիրի իտէլէր տէ ,
պոննունըլա պէրապէր եինէ Թրան-
սանըն Հիւքիւմտար Բափայա իթա
իտէճէյի հիմայէթին հազգընտա հիւ
պիր շիւպհէյի արիւղ օլտաճալար :

Պու դըյասի թէէմինաթ իլէ .
Մ. ալ Մ. քալըն եինէ մէմուրիյէթի-
նէ ալտէթ իթմէսի . էօյլէ իբի վա-
գաալար օլմուշլար տըր քի թրան-
շալըէն տիրլօմաթլարըն էզհանընտա
սահիհէն պիր սօղուղըք պըրազմա-
յա աղ եարալմ իթմէմիշլէր տիր :

Պունտան գաթինալար , գաթօ-
լիքիք մէպտէլէրինէ սաաղդ զալ-
մըշ օլան իթալիանըն մըղտալը ա-
ղիմէտէ պուլունան ճէմլաթլարը
Բիլիսայը եհնիտէն սինա վէ թէէ-
սիս օլունմուշ կէօրմէքլէ 1839 սէ-
նէսինտէն պէրու . քէնտու ահվալինի
Սալօա սիլիլէսինին հաստաւէր
միւրատլարը իլէ պաղլայան ալթուն
ղինճիլի դըրմաք իւմէսինի էլտէ
իթմիշլէր տիր :

Ճէմաթլար թէգատիլը էղտա-
ալը (անթիթէզ) սէվէքլէր իտէ տէ ,
քէնտու միւրտէրիտէյնը բօլթիթիքլէ-
նին ամէլիաթը ապէսիյէլէրինտէն օլ
դատար ահմաղ օլմուշլար տըր
մասօնիք փայտիտին պիղիմլայալի-
լէր թարաֆընտան թէխայիլ օլու-
նան պիր թարալը օլան թէքլիթի գա-
նիլլ իտուպիճրա իթմէք իշուն :

Եկէ-ճ

ու տէֆա Բուսիա թարաֆըն-
իթ իթթիֆաք ալթամէթի միւ-
է օլունմուշ օլմաղլէ տնը պէյան
մէմիլ քէքտէ թէէի պիր մատտէ
սիլիլ տիր : Եէօյլէ քի Բուսիանըն
հարպիյէ նաղարը , եհնի նիղամ
թահարնտա պուլունան օլտուլարը-

մըղտա շայիտ մուալլիմ վէ էհլի տի-
րայէթ իճիթիյաթուա զապըթանլար
պուլունուրիտէ մէրգումանըն Բուսիա
օրտուլարընը նիղամա դօյմադ իշուն
իսթիհաթա օլունաճաղարընը պի-
ղիմ Բարիլ զիւքեալաթնտան թալէպ
իյլէմիշ տիր . շու շարթ իլէ քի զա-
պըթանը մէրգում իշուն քեանուն
էվլէլինտէ Բէթէրլպուրլտա հա-
ղըր պուլունմալը տըրլար , պիրան
էվլէլ Բուս լիանընտան պաղը մա-
լիւմաթ քէսպ իթմէք իշուն :

(Ժալմալ քէ Մալլէլ)

Մուհաղդաք սուրէթտէ Մ. Պիզ-
մարդ պիլ նէֆա , աղ միւստէթ զար-
ֆընտա Բարիլէ կէլէճէք տիր : Եի-
նէ քէմաֆի իւս սապըք Բօմիլէնեը-
տա պու իբի զէվաթը միւհթէրէմ
պուլունաճաղար տըր , սէպէպի տէ
շիւփհէսիլ մուվաղալթէն զապթ
օլունմուշ օլան ալթըր տտէթ այա-
լէթլէրին թալիլիյէսի իշուն տիր . վէ
ճիւմհուրիյէթ Բէյիլինին տալիարղու
էֆքիարը պու տըր : Անճաք Մ. Պիզ-
մարդըն զիյարէթինին էստար սահիհ
թալիլիյէ մատտէսի աէյիլ տիր , չիւն-
քի միւշարիլէյհ քէնտի ինթէրօտու-
նու թէհլիքէտէ կէօրմէտիքճէ վէ
պիր մէնաֆիլի մալնուսէսի օլմայան
մատտէլէր իշուն դօլայըքլա եհրին-
տէն զըմըլտանմաղ պիր գաթօլտու-
ղունտան իլէր տէ Բուսիա Բուսիա
իլէ պիր մուհարթիլիյէ թալթուշտուղը
հալտէ Թրանսա նէ հարէքթտէ պու
լունաճաղընը աննամաք իշուն օլտու-
ղու շիւփհէսիլ տիր :

(Պալլէյէ)

ՏԱԽԻԼ ԽՅԵ

ԱՅԻ ՄԱՏՏԵՍԻ

Այթընճը Ժայիլիքի Ալէլիտիյէ ա-
հալիտինին ալմուրա իտարէսինէ
մալիսուտ թալթը սու իթաալիտուտ :

սունա տայիր պիր գաշ կիւն ագտէմ
պիր վափօթ թալիսիս օլունտուղունու
էշար իյլէմիշ իտիր : Պու հաաաաիս
պու կիւն քեամիլէն իճրայէ դօնուլ-
մուշ տուր , պա էմրի Ատարէթփէ-
նաշիլէքլէ , մաքինալար մահալլէրինէ
սէրլան վաղ օլունմուշ , վէ խաղինէի
ճէլիլէտէն սու եօլարընըն ինչապը-
նա լաղըմ կէլէն մէպլաղըն թէտի-
յէսի տալի էմր օլունմուշ տուր , իշ
պու իտարէ նաֆիա մէճլիս իտարէ-
սինտէ օլուպ պիր միւհէնտիսի միւս-
թաղիլ նէզարէթ իտէճէք տիր վէ
շիմափտէն պունա տայիր լէվաղըմաթ
Քէհալթ խանէյէ հաղլ Նիմաշ տուր :

Մարինալար Մ. Թիրաքըն ֆապ-
րիդասընտան իշթիրա օլունմուշ օլ
մաղլէ խօշուտ օլունաճաք պէրէճէ-
տէ տիր քի 12 սաաթտա աղալլի
ալթը եիւզ պին օղ գաշիքհէսիլ օու-
վէրէպիլէճէք տիր իլէրուտէ տայրէ-
միլին մէնֆաաթընա մալիսուտ օլան
պէօյլէ միւհիմ պիր մատտէնին թաֆ-
սիլաթընը օլունալարըմըղա Քէհեան
եհեհեան վէրէճէյիլ : Չալթը Հաղրէ-
թը Սէտարէթփէնաշիլէրինին Եէօզ-
մը իտարէլէրինտէ խիթամթէզիր
լան , պէօյլէ պիր միւհիմ մատտէ քի
20 սէնէտէն պէքու թէզէքիլտէ զալ-
մըշվէ իճրայէ վիպ օլունմալընը տըր :
Մէմուրքը միւթէպէրէ քիլինիլէք
սաղլամաք տալթիլիլթէնաշիլիլիտէտէ
պէօյլէ պիր սահիլ իւլ իտարթալ զա-
լթը վալալէրինին հիմմէթ վէ ինա-
յէթլէրի , սիլթիւն Պէլ-ժղլու վէ
Ղալթիտ ահալիսի թարաֆընտան
թէշէքիլէրիլէրինին միւհիպ օլաճաղը
տէքթեալ տըր :

Ճէր հալ աղըղըմըղ մալիւմա-
թա նաղարէն զալթը հաղրէթը Սէ-
տարէթփէնաշիլէրինին աղ ճէնին թէ-
տիլէսինէ խաղինէի ճէիլէյէ էմրի սա-
տըր օլուպ վէ պէլիտիյէ իտարէսին-
տէն տալի իճրաալընա ճահա ու
ղայրէթ օլունմաղտա տըր :

(Պալլէյէ քէ Օրէն)

